

Szalontai Lajos¹

Borsod-Abaúj-Zemplén megye megújuló energiaforrásai

A XXI. század elején az emberiség egyik legégetőbb problémája a növekedő energiaigények kielégítése lett. A fosszilis energiahordozók kiaknázásának határai a következő századra tehetőek és ezzel együtt a felhasználásuk által bekövetkező környezetrombolás is jelentős méreteket öltött. Az alternatív energiaforrások újbóli előtérbe kerülése nem véletlen és nem elhanyagolható jelenség. Számos olyan törekvés van a vezető nagyhatalmak, a gazdasági közösségek részéről, melyek ezek felhasználást sürgetik. Poszterem kidolgozása során nagy figyelmet szenteltem a magyarországi és azon belül a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei lehetőségekre. A hazai energiapolitika az utóbbi években ébred rá arra, hogy szükséges, sőt elkerülhetetlen az ország kötelezettségei miatt, a megújuló energiaforrások felkutatása és kiaknázása.

Az energiahordozók közül országunk világviszonylatban is előkelő helyet foglal el a geotermikus energia terén. Magyarország kedvező geotermális adottságú terület, mivel a geotermikus gradiens mintegy másfélszerese a világátlagnak. Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén is több olyan fúrás eredmény és már meglévő hévízkút tanúskodik arról, hogy érdemes figyelmet szentelni a geotermikus energiaforrás kiaknázására. A napenergia felhasználás tekintetében, a napsugárzás értékei a Kárpát-medencében jobbak, mint a nyugat-európai, szomszédos országoké, mégis nagy hátrányban vagyunk a beépített napkollektor felület, a felhasználása terén. A szélenergia abból a szempontból rendkívül kedvező lehetőséget jelent, hogy a beruházás megvalósulását követően nagyon olcsó az üzemeltetése. Problémát jelent viszont az a tény, hogy a termelés csak akkor történik, amikor megfelelően fúj a szél, így a villamosenergia-termelés abszolút mértékben szabályozhatatlan, azonban az OMSZ segítségével elkészített széltérképek kitűnően meghatározzák a beruházási területeket. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében meglévő 3 szélerőmű igen kevésnek mutatkozik, azonban a fentebb említett energiapolitikai akadályok elhárulásával további lehetőség nyílik majd, a kitűnő szélpotenciállal rendelkező a Hernád-völgyben, és a Bükkalján további beruházások megvalósítására. Vízenergia tekintetében hazánk kedvezőtlen helyzetben van. A jelenleg meglévő 31 vízerőmű villamosenergia termelése a teljes hazai villamosenergia-rendszerhez viszonyítva mintegy 0,5%-ot képvisel. A fejlődés megindításához fontos meghatározni a vízenergia-hasznosítás ökológiai feltételeit, mivel ezek a beavatkozások jelentős hatással vannak a vízi és vízparti élővilágra, illetve a hatásterület ökológiai és tájképi állapotára. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében előre lépést jelenthet a kis- és törpeerőművek alkalmazása a Sajón, Bodrogon, Hernádon és a Tiszán. A biomassza, mint megújuló energia számos előnyt és hátrányt is rejt magában. Próbálom vázolni ezt objektív szemszögből megközelíteni és vázolni a lehetőségeket, melyet a biomassza, mint alternatív energiaforrás tartogat.

Magyarországon a megújuló energiaformák fokozatos alkalmazása sürgető közérdek. Európai Unió tagságunk tükrében, pedig felül kell vizsgálnunk az energiagazdálkodásunkat, fokozottabban kell támaszkodnunk eme energiaforrásokra, hisz hazánk függetlenségének kulcsa az energiainporttól, a megújuló energiaforrásokban rejlik!

¹ Szalontai Lajos *Miskolci Egyetem, Földrajzi Intézet, Miskolc* Email: ecoszalo@uni-miskolc.hu